

a jogkört nem ambicionálja, de mindaddig, amíg a büntetőnovellát le nem tárgyalják, ez irányban is felelősséggel tartozik az országnak. *Közvetlenül a forradalmak után neki is az volt a felfogása, hogy egyes lapokat be kell tiltani.* Ma azonban erről beszélni nem lehet. Egy kötelességünk van és pedig az, hogy a nemzet érdekeit figyelembe véve, nem nézve sem jobbra, sem balra, minden, ami visszaélés és forradalmakra vezetne, leheletlenül tenni.

Eckhardt kilógasolta a sajtóosztály működését, hogy nem informálta kellően a külföldi lapokat a franküggyel kapcsolatosan. Brisméri, hogy ő adta a sajtóosztálynak azt a rendelkezést, hogy a frankügy tárgyalásáról, illetőleg a parlamenti bizottság tárgyalásairól ne adjon le információt. Nem sajtálja, hogy nem lépnie túl a köteles diszkreció határait. Amikor a parlamenti bizottsághoz kiküldték, nem merie feltelelezni azt, hogy akadhatnak egyesek, akik indiszkréciót követnek el. Ujból hangoztatja, hogy becsületesen járt el, mert amiért vannak becsületlen emberek, ez nem jogcim arra, hogy ő is becsületlenséget kövessen el. Rátérve a mai sajtóra, Bethlen kijelenti, hogy szerinte a sajtószabadságot azért iktatták törvénybe, hogy a nemzet gazdagabb legyen kulturában, erkölcsökben, de nem azért, hogy szabadságot teremtsenek olyan emberek számára, akik napról-napra megmérgezik a nemzet lelkét.

Szeder képviselő ur azt mondta, hogy a MTI. hírelvel a vidéken rossz hírt keltek a szocialdemokrata és az ellenszék mozgalmának. Az MTI. ellen az utóbbi időben semmiféle panaszt sehonnán nem kapott, meggyőződése szerint az MTI. tökéletesen teljesíti kötelességét és abszolút megfelel annak a feladatának, hogy pártatlanul informálja a közönséget. Peyer Károly azt állította, hogy a bécsi és a londoni lapokat megfizették azért, hogy a frankügyben bizonyos ügyeket leadjanak. A londoni lapokat nem lehet megfizetni, az angol lapok olyan magaslaton állanak, hogy ott megfizetett cikkekkel nem lehet dolgozni.

Pesthy Pál igazságügyminiszter szólal fel: Szeder Ferenc utasítottatni kívánta a kormányt, hogy az OFB eddigi működéséről terjesszen be jelentést. A kérdésre nyomban megadhatja a választ. Csonkamagyarország összes községeinek száma 3744. Ebből a megváltási eljárás elrendelését kérte 3567 község. Ezek közül ítéletet hozott 2951 esetben, döntésre várnak az ügyek az OFB nál 349 községre vonatkozólag, 264 községre vonatkozólag pedig még a tárgyaló bírák kezében vannak az ügyek. E szerint megállapítható, hogy az OFB-hoz eddig beterjesztett ügyek október haváig teljesen befejezést nyernek s hogy a még a tárgyaló bírák kezén levő ügyek 1927 január végével ugyancsak befejeződnek, úgy hogy január végén a földbirtokrendezési eljárás az egész országban tulajdonképp befejezést nyer.

Ugyancsak határozati javaslatban kérdezték, mennyi volt a vagyonváltásföldök holdankénti összege és mennyi föld felett rendelkezik az OFB. A vagyonváltási földök komplexuma 400—420 000 katasztrális holdat tesz ki és az OFB ebből már 384 000 katasztrális holdat osztott ki az igénylőknek. Hátra van még az eljárás 349 községben. Ilyenformán a vagyonváltásföldöket ugyiszólván teljes összegükben igénybe veszik földbirtokpolitikai célokra.

A szegedi iparosok és munkások az egyetemi építkezéseknél.

Szeged város közgyűlése elsősorban azért szavazta meg az egyetemi építkezésekhez nyolcvanmilliárd koronás hozzájárulását, hogy enyhítsen a Szegeden uralkodó nagy munkanélküliségen, amely a tönk szélére jutott számos iparost és kenyérétől fosztotta meg a munkások százait. A közgyűlés azt remélte és a város közönsége elvárja, hogy a nyolcvanmilliárd koronás áldozatnak ezen a téren is meglesz a gyümölcse, hogy elsősorban a szegedi iparosok és a szegedi munkások juttanak munkához az egyetemi építkezéseknél. Az utóbbi időben azonban egyre erősbödik az aggodalom Szegeden, hogy a közgyűlés nyíltan kimondott kívánsága nem teljesül abban a mértékben, mint ahogy azt a város közönsége joggal elvárja. Pedig ebben a kérdésben kell, hogy a városnak döntő szava legyen.

A Ház ezután a miniszterelnökségi tárca költségvetését általánosságban elfogadja.

Pesthy Pál miniszter beterjeszti az okirati kényszeréről, továbbá a jelzálogjogról, valamint az örökösödési eljárás módosításáról szóló törvényjavaslatot.

Ezután a határozati javaslatok felett dönt a Ház. Ezek során elfogadja Szabó Imrének azt a határozati javaslatát, melyben kívánja, hogy a kormány a békebeli szokásokhoz képest terjesszen be a közállapokról szóló jelentéseket. A többi határozati javaslatot elvetik.

A tárca

részletes tárgyalásánál

a kormányzósági tételnél Szabó Imre és Györki Imre szólalnak fel, követelvén a kormányzó rendelkezési alapjának törlesztését és a palotaőrség létszámának csökkentését.

Örffy előadó bejelenti, hogy a palotaőrséget 58 fővel csökkentik.

Várnai Dániel a hazai kisebbségek és az idegenben élő magyar állampolgárok gondozására előirányzott összeget kevesli s ezért annak törlesztését javasolja. Hibáztatja, hogy olyan helyeken, ahol tömegesen élnek magyarok, nincs konzulátusunk.

Bethlen István elismeri, hogy az előirányzott tételek nem elegendők, de ha a pénzügyi helyzet javulni fog, úgy ezt az összeget fel foglak emelni. Kijelenti, hogy a közel jövőben Rio de Janeiroban fognak konzulátust felállítani.

Nagyobb vita volt a vitézi rend főszéktartóságának céljaira előirányzott összegnél.

Györki Imre azt hangoztatja, hogy a mai demokratikus korszakban nem lehet fenntartani egy ilyen intézményt.

Peyer Károly: A vitézi széket semmiféle törvény nem létesítette s annak részére nem lehet összegeket előirányozni.

Szeder Ferenc is kijelenti, hogy nincs szükség a vitézi székre, mindaddig, amíg a hadirokkantokról nem gondoskodnak.

Bethlen István: Nem tudja megérteni, hogy miért volna a magyar vitézi szék jutalmazása ellentétben a demokráciával. Ezt a nemzetet nemcsak a béke munkájával, hanem a magyar vitézséggel is meg kell védeni.

Ezzel a miniszterelnöki tárca költségvetését részleteiben is tárgyalják.

Majd az

igazságügyi tárca

költségvetésének tárgyalására tér át a Ház.

A költségvetést Örffy Imre előadó ismertette.

Szilágyi Lajos a hadikölcsön valorizálásával foglalkozott. Az állami háztartást a kormány szerint is már egyensúlyba hozták, az állam tehát, mint adós, abban a helyzetben van, hogy fizethet. A hitelezők, a kis ekzsztenciák ezzel szemben a szanálás következtében az összeomlás közeledésében állanak.

Györki Imre határozati javaslatot nyújt be, követelve a forradalom alatt elkövetett büncselekmények tettesinek szabadonbecsúldását, továbbá, hogy az igazságügyminiszter nyújtsa be törvényjavaslatot, amelynek alapján a politikai és sajtódeliktumok elítéljei bármelyik fegyházban az államfogházban szokásos elbánásban részesíthetnek.

A nemzetgyűlés ezután elfogadja Dabasi Haldsz Móricnak azt az indítványát, hogy az ülések tartama a legközelebbi üléstől kezdődően napi nyolc órában állapíttassék meg.

Legközelebbi ülés szerdán délelőtt lesz.

A szegedi érdekeket bizonyára meg tudják majd védelmezni azok a szegediek, akik bekerültek a kulturálisminiszter által kinevezett egyetemi építési bizottságba.

Beszéltünk erről a kérdéssel Kőrmendy Mátyással, az iparügyi elnökével, aki a következőket mondotta:

— Abban biztos vagyok, hogy az asztalosmunkákat szegedi iparosok kapják meg, mert mi legalább 25 százalékkal olcsóbb ajánlatot tehetünk, mint akár a pestiek, akár a vidékiek. A vízvezetési és villanyszerelési munkálatoknál azonban nem így áll a helyzet, pedig az egyetemi építkezések költségvetésében ez lesz az egyik legnagyobb tétel. Ezen a téren a fővárosi iparvállalatok előnyösebb helyzetben vannak és így valószínű, hogy az állami munkát nem a szegediek, hanem a fővárosiak kapják meg.

A delejes asszony és a tápéi kliens

A tápéi Vavró-gyerek esetével kapcsolatosan megszólaltattuk lapunk keddi számában dr. Szabó József egyetemi tanárt, az idegklinika igazgatóját. Ugyancsak ebben az ügyben levelet küldött hozzánk dr. Balla Izidor, aki a többi között ezeket írja:

— Április 25-én délután Tápén voltam és hazafelé jövet az oltani községi orvossal találkoztam, aki elkísért egy darabon. Dr. Boga Dezső figyelmessé tett a töltésen járózó gyerekek közt egy mindkét lábára békés fiucsikára, akit szülei a sashegyi kuruzslóasszonyhoz felvittek Budapestre. A gyermek szülei is odajöttek s elmondták, hogy a gyermek 6 éve volt lázas beteg, utána mindkét lába megbénult. Jobb lábát Vidakovits tanár operálta, az jobban is lett, amennyiben kissé mozogni tudja azóta. Pár hete voltak a javasasszonytól, az megismogatta vattával és biztató szavakkal elbocsátotta magától. Fizettek érte, ha jól emlékszem, vagy 200.000 koronát, de nem neki, hanem az orvosnak, akivel összedolgozik.

— A gyermek tipikus példája a Heine Medinféle gyermekbénulásnak. A beteg csak ülni tud, kezeivel fel tud kapaszkodni, egyik lába teljesen békés, a másik alig mozog kissé. Szülei nagyon bizakodnak, hisznek a csudában s ugylátszik, a szülők bizakodása ha ott a gyerekre is, amennyiben fűgőn vonszolta magát a fűvön és karjaival egy gerendára felkapaszkodott. Lábai békák s semmi remény, hogy azokra valaha ráállni tudjon, hisz az agyban és gerincben ilyenkor már elszorvadt területek vannak.

— Meglepően néztem a kis nyomorék gyereket és a szülők fanatizmusát, hogy az asszony kidelejeri belőle a bajt s a kis Ferkó egészséges lesz. Szegény emberek, de nagyot fognak csalódní.

— Mundus vult decipi, ergo decipiat. Régi bevált elv s még mindig nagyszertien jövedelmezett. A háboru utáni erkölcsi és gazdasági dekadenciában pedig minden szédelgés és ámtítás sikerül, sőt virul.

— Ha van valamelyes látszata az ilyfajta gyógyításnak nevezett kuruzslásnak, az csak az idegességre hajló egyének kissé zavaros lelkületében történt autoszugeszció. Az emberek mindennek bedőlnek manapság s háboruk után mindig ilyen volt a közszellem. Terjed a kopáló bicsérdysták száma, terjed a kuruzslás, terjed a babona. Wunderlichné delejes szédelgése, amelynél csak az szomorubb, hogy néhány hasonló orvos statisztaszerepet játszik mellette, teljes kifejezői a háboru utáni néphangulatnak, a morális dekadenciának. Minden fanatikus népmámiónak óriási sikere van, csak a természettudományi, józan s becsüleles gondolkodás nem tud gyökeret verni a nép lelkében.

Az ügy aktáinak ezzel a levéllel való lezárása előtt még néhány szót kell mondanunk. Wunderlichné működött és működik. Mentek hozzá gyógyulást keresni az ország minden részéből, Szegedről is, Tápérol is. Képtelenség, hogy az újságíró erről ne vegyen tudomást. Más lapra tartozik, hogy milyen módon gyógyít a delejes asszony, vagy hogy egyáltalán gyógyít-e. Ennek eldöntése már orvosi dolog. Az események megírása mellett van természetesen kulturalkötelességünk is. Teljesítettük ezt is, amikor a delejes asszony egyik itteni esetével kapcsolatosan megszólaltattuk az egyetemi idegklinika igazgatóját és amikor mai számunkban leközöljük egy olyan gyakorlóorvos hozzászólását, aki látta a kis Vavró-gyereket. Még csak egyet. A lapok nem csináltak reklámot a delejes asszonynak, akihez a rendőrhatalóságok tudtával már régesrég tódultak a betegek, amikor az első riportok megjelentek róla.